

Finansdepartementet

103 33 STOCKHOLM

**Yttrande: Nätt och jämnt, Likvärdighet och effektivitet i
kommunsektorn SOU 2024:50**

Övergripande kommentarer:

Övergripande så välkomnar Bergs kommun utredningens förslag till en revidering av vissa parametrar i utjämningsystemet, då utjämningsystemets syfte är att utjämna för skillnader som är opåverkbara och skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för att leverera välfärdstjänster i landets samtliga kommuner och regioner.

Bergs kommun ställer sig även positiv till införandebidrag för att ge rimliga förutsättningar att ställa om under en längre tidsperiod för de kommunerna med stora förändringar mellan nuvarande utjämningsbidrag och de nya.

Översyn av inkomstutjämnningen

Bergs kommun bifaller samtliga förslag som utredningen presenterar beträffande översynen av inkomstutjämnningen.

Översyn av riktade statsbidrag

Syftet med riktade statsbidrag är till största del positivt, men oftast är de förenade med mycket administration samt stor osäkerhet kring hur länge de kommer att finnas, vilket hämmar kommunernas planeringsarbete vilket till stor del också hämmar effekten av satsningarna.

2024-10-23

De riktade statsbidragen bör därför bli färre, och i större utsträckning än i dag, i stället läggas in i de generella statsbidragen. Dessutom bör de riktade statsbidragen uppgå till en summa på minst 100 000 kr per kommun för att det ska vara befogade med tanke på den administration som medföljer vid tilldelning av de berörda statsbidragen.

Översyn av kostnadsutjämningen för kommuner

Gles befolkningsstruktur

Bergs kommun ställer sig också positiv till förslaget om en ny metod som utgår från befolkningens faktiska bosättningsmönster, för att fånga upp merkostnaderna kopplat till gles bebyggelsestruktur.

Dock ställer vi oss frågande till hur det är möjligt att vi som den glesaste glesbygdskommunen i Sverige inte får ett gynnsammare utfall utifrån den nya metoden än vad beräkningarna i förslaget visar.

I övrigt ställer sig Bergs kommun sig positiv till förslaget kring de olika delmodellerna i kostnadsutjämningen.

Översyn av LSS-utjämningen

Bergs kommun ställer sig positiv i strävan att göra LSS-utjämningen mera opåverkbar än tidigare. Vi hade dock önskat att utredaren hade funnit strukturella variabler som samvarierar med insatserna för att uppnå att LSS utjämningen minskar påverkbarheten, i stället för utredarens förslag på att Personalkostnadsindex tas bort som parameter i LSS-utjämningen. Dock när dessa strukturella parametrar ej gått att hitta, så bifaller Bergs kommun förslaget att ta bort Personalkostnadsindex som parameter i LSS-utjämningen.

Bergs kommun är även positivt inställd till förslaget om möjligheten till ett särskilt riktat statsbidrag som är riktat till mindre kommuner under 10 000 invånare för att finansiera brukare/boenden med särskilt stora insatser. Dock bifaller vi inte att detta riktade statsbidrag ska finansieras med en motsvarande minskning av anslaget inom utgiftsområde 25 (Allmänna bidrag till kommuner)

2024-10-23

Bergs kommun stödjer även utredningens inställning att även en utjämning införs i framtiden för insatser till personer med funktionsnedsättningar som får beviljade insatser enligt socialtjänstlagen, detta för att minska påverkansgraden i val av insatser som i sin tur påverkar LSS-utjämningen.

Bergs kommun bifaller även förslaget om att samla huvudmannaskapet för personlig assistens till endast en huvudman i framtiden, och i så fall att det helt och hållet flyttas över till att bli ett statligt huvudmannaskap.

Övrigt

Bergs kommun bifaller övriga förslag i utredningen under följande rubriker; Översyn av strukturbidragen, Införandebidrag, Effekter vid sammanläggningar samt Åtgärder för att motverka höga och ökande skattesatser i kommuner och regioner.

Ralf Westlund
Kommundirektör